

Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky,
Šumperk, Hlavní třída 31

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

na školní rok 2026 / 2027

Obsah

Úvod

1.	Analýza výchozí situace s využitím evaluace z předchozího školního roku.....	2
1.1	Zmapování vnitřních a vnějších zdrojů školy.....	2
1.2	Monitoring situace ve škole.....	2
1.3	SWOT analýza výchozí situace.....	2
2.	Východiska Preventivního programu školy na školní rok 2025/2026.....	2
2.1	Dokumenty.....	2
2.2	Cíle preventivního programu školy ve školním roce 2025/2026.....	2
2.3	Personální zajištění.....	2
3.	Realizace Preventivního programu školy ve školním roce 2025/2026.....	2
3.1	Úkoly Preventivního programu školy.....	2
3.1.1	Organizace života školy.....	2
3.1.2	Vzdělávání a výchova žáků.....	2
3.1.3	Vzdělávání učitelů.....	2
3.1.5	Uplatňování přiměřených represivních nástrojů.....	2
3.2	Vyhodnocení účinnosti Preventivního programu školy ve školním roce 2024/2025 podle jednotlivých oblastí.....	2
3.2.1	Oblast poskytování informací týkajících se zdravého životního stylu a rizikového chování u dětí a mládeže.....	2
3.2.2	Zapojení žáků do různých aktivit.....	2
3.2.3	Kvalita mezilidských vztahů.....	15
3.2.4	Poradenská činnost.....	2
3.2.5	Řešení rizikového chování.....	2

Úvod

Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Šumperk, Hlavní třída 31, je odborná škola obchodně podnikatelského zaměření, která byla založena v roce 1945 v budově bývalého německého gymnázia. Škola má více jak sedmdesátiletou tradici v přípravě absolventů na výkon obchodně podnikatelských činností v obchodních a výrobních podnicích, ve státní sféře a veřejné správě, v peněžnictví a dalších službách. Většina absolventů pokračuje ve vzdělávání na vysokých školách nebo vyšších odborných školách.

Škola nabízí vzdělávání ve dvou oborech vzdělání:

- 1) Obchodní akademie (63-41-M/02):** Tento obor připravuje odborné pracovníky pro výkon širokého spektra ekonomických, obchodně podnikatelských, administrativních a organizačních činností ve všech typech organizací a pro další vzdělávání na vyšších odborných a vysokých školách. Cílem vzdělávání je vybavit žáky obecně použitelnými kompetencemi nezbytnými pro profesní uplatnění a celoživotní učení. Škola své absolventy připravuje tak, aby se v praxi rychle orientovali a zapracovali, aby se postupně dále specializovali a pružně se přizpůsobovali změnám v obchodně podnikatelské praxi. Absolvent obchodní akademie získává složením maturitní zkoušky úplné střední odborné vzdělání, které mu umožňuje ucházet se o vzdělávání na vysoké škole a vytváří podmínky pro získání oprávnění k podnikatelské činnosti.
- 2) Ekonomické lyceum (78-42-M/02):** Mladší studijní obor připravuje žáky pro studium ekonomických, popř. právních i humanitních směrů na vysokých a vyšších odborných školách. Cílem studijního oboru je vybavit žáky kompetencemi, které jim usnadní adaptaci na požadavky vysokoškolského studia a ekonomických disciplín. Představuje další vzdělávací cestu pro značnou část středoškolské populace, která má hlubší zájem o ekonomické obory, je více teoreticky orientovaná a směřuje k vyššímu než středoškolskému vzdělání.

V 1., 2. a 4. ročníku je otevřena jedna třída obchodní akademie a jedna třída ekonomického lycea. Ve 3. ročníku jsou otevřeny 2. třídy oboru ekonomické lyceum a 1 třída oboru obchodní akademie. Tzn., že celkem v devíti třídách studuje cca 267 žáků. Ve škole vyučuje 25 pedagogických pracovníků. Jedná se tedy o školu s menším počtem žáků i pedagogů, jejíž výhodou je domácí atmosféra a rodinné prostředí, v němž se téměř všichni navzájem znají.

Za oblast výchovného poradenství a prevenci rizikového chování žáků odpovídá ve škole:

Jméno	Funkce	Kontakty
Mgr. Ludmila Divišová	ředitelka školy	divisova@oa-sumperk.cz ; 588 110 351
Mgr. Hana Stromšíková	výchovný poradce	stromsikova@oa-sumperk.cz ; 605 753 096, 588 110 358 konzultační hodiny: ÚT 10:50 – 14:15 ST 10:50 – 12:50 ČT 10:40 – 11:45
Mgr. Vladimír Láník	školní metodik prevence	lanik@oa-sumperk.cz ; 603 964 521, 588 110 345

		konzultační hodiny: PO 11:00 - 11:30 ST 10:30 - 11:00
--	--	---

1. Analýza výchozí situace s využitím evaluace z předchozího školního roku

1.1 Zmapování vnitřních a vnějších zdrojů školy

Vnitřní zdroje:

Výchovně vzdělávací proces probíhá v jediné třípatrové budově školy v centru města. Kromě tříd a odborných učeben škola nabízí dvě tělocvičny a venkovní hřiště. Přibližně jedna třetina žáků pochází přímo ze Šumperka, ostatní žáci dojíždějí z blízkého i vzdálenějšího okolí. Několik málo žáků je ubytováno na domovech mládeže. Výuka probíhá podle schválených školních vzdělávacích programů pro obchodní akademii a ekonomické lyceum. Rizikovými místy ve škole mohou být šatny žáků ve sklepě budovy a místnosti WC. Odpovědný výkon hlavního i pomocného pedagogického dohledu o přestávkách však toto riziko výrazně eliminuje.

Nově (od říjen 2022) jsou funkce školního metodika prevence a výchovného poradce odděleny. Metodik i výchovná poradkyně úzce spolupracují jak s vedením školy, tak s třídními učiteli a všemi pedagogickými pracovníky.

Veškeré důležité informace a dokumenty týkající se výchovného poradenství i preventivních aktivit jsou k dispozici žákům školy, jejich zákonným zástupcům i všem pedagogickým pracovníkům školy na webových stránkách www.oa-sumperk.cz v části Školní poradenské pracoviště. Výchovný poradce a školní metodik prevence vedou přehled o veškerých uskutečněných aktivitách, spravují nástěnku výchovného poradenství a prevence rizikového chování, odbornou a metodickou literaturu a další doplňkové materiály. Své připomínky k výuce i organizačním záležitostem chodu školy mohou žáci sdělovat přímo řediteli školy prostřednictvím schránky důvěry a dále prostřednictvím svých třídních zástupců na jednáních studentské rady.

Vnější zdroje:

K základním vnějším zdrojům prevence rizikového chování žáků patří metodické vedení v této oblasti ze strany krajského a oblastního metodika prevence. Oba pravidelně informují školního metodika prevence o novinkách v legislativě a o nabídce různých vzdělávacích aktivit.

Kontakty na důležité instituce:

PPP a SPC Olomouckého kraje, pracoviště Šumperk, Husitská 12

- Mgr. Radka Roučová, vedoucí pracoviště PPP – tel. 583 215 279, ppp.spk@seznam.cz
- psychologická pomoc žákům v případě vážných osobních nebo rodinných problémů
- Mgr. Hana Prejdová - psycholog a oblastní metodik prevence – tel. 583 215 279, ppp.spk-prevence@seznam.cz
- přednášky pro žáky 1. ročníků zaměřené na vztahy ve třídě a šikanu, metodické vedení školního metodika prevence, informační služby

Probační a mediační služba ČR, M. R. Štefánika 412/12b, Šumperk

- Ing. Eva Čmakalová, tel 773 794 439, eva.cmakalova@pms.gov.cz

Policie ČR, obvodní oddělení Šumperk, Havlíčkova 10

- npor. Bc. Miroslav Nečas, tel. 974 779 651, su.oo.sumperk.evidence@pcr.cz
krpm.podatelna@policie.gov.cz

- konzultace v případě závažnějších problémů žáků

OSPOD Šumperk, Lautnerova 1

- Mgr. Petr Vlach, tel. 583 388 908, petr.vlach@sumperk.cz
- výchovné problémy dětí a mládeže

PONTIS Šumperk o.p.s., Gen. Svobody 2800/68

- Bc. Bohdana Březinová, ředitelka, mobil 777 716 030, brezinova.bohdana@pontis.cz
- PONTIS realizuje projekt "Služby sociální prevence v Olomouckém kraji"
- nízkoprahový klub pro děti a mládež **RACHOT** pomáhá mládeži v obtížné životní situaci poskytováním informací, podpory a odborné pomoci a zajišťuje bezpečný prostor pro smysluplné trávení volného času (rachot@pontis.cz), Gen. Svobody 2800/68
Lubica Hanáková, vedoucí centra, mobil 778 087 717
- **K-centrum** – kontaktní a poradenské centrum, 17. listopadu 630/6, k-centrum@pontis.cz, Brabc Tomáš, vedoucí centra a sociální pracovník K-centrum, mobil 774 716 020, brabc.tomas@pontis.cz

Krajský školský koordinátor prevence pro Olomoucký kraj

- PhDr. Ladislav Spurný, 585 508 545, l.spurny@olkraj.cz
- metodické vedení školního metodika prevence, informační služby

Poradna pro rodinu Olomouckého kraje, 731 447 451**Aplikace**

[Nepanikař – Web aplikace pro první pomoc při psychických potížích](#)

[O nás - Nevypusť duši](#)

[Safezóna](#)

Linky telefonické krizové pomoci

- **Linka Bezpečí** Telefon: 116 111, E-mail: pomoc@linkabezpeci.cz
- **Linka Bezpečí – Rodičovská linka**
Mobil: 606 021 021, E-mail: pomoc@rodicovskalinka.cz
- **Linka první psychické pomoci** Telefon: 116 123
- **Modrá linka** Mobil: 731 197 477, 608 902 410
- **Linka pro rodinu a školu** Telefon: 116 000
- **Národní linka pro odvykání** Telefon: 800 350 000
-
- **Linka důvěry Dětského krizového centra**
Telefon: 241 484 149, 777 715 215, E-mail: problem@дитеkrize.cz
- **Linka důvěry Střed**
Telefon: 775 223 311 a 568 443 311, E-mail: linkaduvery@stred.info
- **Projekt Parafilik** Telefon: 703 305 317
- **Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí** Telefon: 116 006
- **Linka důvěry dětí a mládeže Olomouc** Telefon: 585 414 600
- **Akutní všeobecná psychiatrická ambulance ve FN Olomouc** Telefon: 588 446 399

Seznam kontaktů (kliničtí psychologové, psychiatrie pro děti a dorost, dospělí)

PhDr. Dagmar Konečná, 737 106 922, psychologická ambulance (PAS), Zábřeh, Litovel

Mgr. Michaela Dorušáková, 776 627 702, klinický psycholog, Uničov

Mgr. MUDr. Eva Rozsivalová, 727 919 478, psychiatrie pro děti, Šumperk, Šternberk

MUDr. Pavla Zechová, 607 147 650, klinický psycholog pro děti a dorost, Zábřeh

PhDr. Svatopluk Morávek, klinický psycholog, 583 217 410, 775 932 381, Šumperk

PhDr. Marie Totínová, klinický psycholog, 583 311 320

PhDr. Kateřina Jurenková, psychologická ambulance, 737 837 298

Mgr. et Mgr. Michaela Kořínková (Konvičná), psychologické poradenství, 774 528 398

1.2 Monitoring situace ve škole

V uplynulém školním roce je situace na Obchodní akademii Šumperk z pohledu rizikového chování žáků celkem dobrá. V příložené tabulce jsou uvedeny počty výchovných opatření (pochval a kázeňských opatření) za celý školní rok 2024/2025.

Druh opatření	1. pololetí	2. pololetí	Celkem
Pochvala TU	44x	53x	97
Pochvala ředitele	9x	9x	18
Napomenutí TU	2x	6x	8
Důtka TU	2x	1x	3
Důtka ředitele	-	1x	1
Snížený stupeň - 2	-	-	-
Snížený stupeň - 3	-	-	-
Podmínečné vyloučení	-	-	-
Vyloučení ze studia	-	-	-
Počet neomluvených hodin	0	6	6

Pochvaly

V 1. pololetí bylo uděleno celkem **44 pochval TU**. Především za pomoc při organizaci oslav 80. výročí školy, za pomoc při organizaci prezentačních akcí školy Den otevřených dveří 2025 a Scholaris 2025. Dále pak za reprezentaci školy v ekonomických a jazykových soutěžích a za ocenění v rámci akce Město čte knihu.

1x byla udělena pochvala ŘŠ za reprezentaci školy v soutěžích v AJ jazyce (P. P. 4. B). Dalších **8 pochval ŘŠ** bylo uděleno žákům za výrazný přínos při organizaci oslav 80. výročí školy včetně vystoupení na školní akademii, za přípravu videí.

Ve 2. pololetí bylo uděleno **53 pochval TU a 9 pochval ředitele školy**. Pochvaly TU byly uděleny především za reprezentaci školy v ekonomických, jazykových a sportovních soutěžích, za pomoc při organizaci akcí (organizace maturitního plesu, akce EVA 2026, vědomostní soutěže, předávání maturitního vysvědčení), za práci pro třídu apod. **Pochvala ŘŠ** byla udělena 9x. A to 3x žákům z 2. B za mnohačetnou reprezentaci školy v soutěžích (krajské kolo Prezentiády a soutěže Eurorébus, za pomoc při organizaci předávání maturitního vysvědčení a za další odborné soutěže). Dále 3 žákům 3. ročníků za vynikající reprezentaci školy - za 1. místo v celostátním kole a za 2. místo v Grandfinále soutěže Zaučtuj to!. Dále 2 žákům 4. ročníku za vícečetnou činnost pro třídu a pro školu a za prezentaci školy po celou dobu studia. A nakonec 1 žákovi ze 4. ročníku za reprezentaci školy v odborných a jazykových soutěžích po celou dobu studia.

Kázeňská opatření

viz. bod 3.2.5 Řešení rizikového chování

V průběhu školního roku 2025/2026 žádný žák neukončil vzdělávání a žádný žák na školu nepřistoupil.

1.3 SWOT analýza výchozí situace

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
- o dlouholetá tradice a dobrá pověst školy, přívětivé klima - o dobrá spolupráce s rodiči - o kvalitní adaptační kurzy GO pro nastupující žáky - o zkušenosti třídní učitelé - o vzdělávání v oblasti prevence - o u většiny žáků smysluplné trávení volného času, například sportem	- o snadná dostupnost drog - o bagatelizace problémů rizikového chování ve společnosti, zejména ve vrstevnických skupinách - o vyšší absence některých žáků - o nedostatek času na aktivity prevence kvůli náročnosti obsahu ŠVP
PŘÍLEŽITOSTI	RIZIKA (HROZBY)
- o snížení absence žáků - o minimální výskyt rizikového chování - o vyšší zájem žáků o aktivní formy trávení volného času - o být žákům osobním příkladem	- o snaha mladých obstát ve vrstevnické skupině - o nárůst užívání OPL ve společnosti - o vysoká míra tolerance společnosti k jejich užívání - o sociální dovednosti žáků v souvislosti s nadužíváním sociálních sítí a mobilních telefonů

2. Východiska Preventivního programu školy na školní rok 2026/2027

2.1 Dokumenty

Tento preventivní program odpovídá Metodickému doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21 291/2010-28 s účinností k 1. 11. 2010 a jeho 23 přílohám zaměřeným na oblasti, v nichž dochází ke konkrétním projevům rizikového chování. Přílohy Návykové látky, Alkohol a Tabák byly aktualizovány v lednu 2019. Existuje také příloha č. 22 - <https://www.msmt.cz/file/40398/> - prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS, kteří se ale v našem typu školy nevyskytují. Nově byly přidány přílohy 23 (Psychická krize/duševní onemocnění žáka) a 23 (Sebevražedné chování).

Tyto přílohy jsou manuálem pro postup školy při prevenci vzniku rizikového chování a při jeho výskytu. Každá jednotlivá příloha přesně charakterizuje daný projev rizikového chování, popisuje rizikové faktory jeho vzniku a doporučený postup jeho řešení.

1. Návykové látky
2. Rizikové chování v dopravě
3. Poruchy příjmu potravy
4. Alkohol
5. Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole
6. Školní šikana
7. Kyberšikana a další formy kybernetické agrese
8. Homofobie
9. Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
10. Vandalismus
11. Záškoláctví
12. Krádeže
13. Tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky
14. Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, z vnějšího i vnitřního prostředí
15. Netolismus
16. Sebeпоškozování
17. Nová náboženská hnutí
18. Rizikové sexuální chování
19. Příslušnost k subkulturám
20. Hazardní hraní
21. Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS
22. Příloha Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS.docx
23. Psychická krize/duševní onemocnění žáka
24. Sebevražedné chování

Dalšími dokumenty jsou:

- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví z 11. 3. 2002 (č. j. 10 194/2002-14)
- Metodický pokyn ministryně školství k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. 21 149/2017
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance z 23. 3. 1999 (č. j. 14 423/99-22)
- Pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prosazování rovnosti mužů a žen ve výchovně vzdělávacím procesu ve školách a školských zařízeních (č. j. 12 908/2000-23)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č. j. 25 884/2003-24 a s tím související Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb. ve znění od 1. 6. 2015

- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č. j. 37 014/2005-25
- Metodické doporučení ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování, č.j. 780/2024-1, platného od 5. 2. 2024
- Metodické doporučení pro školy a školská zařízení o spolupráci škol a školských zařízení s PČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality páchané na dětech a mládeži, č.j. 6167/2025-1
- Novelu Lex Ukrajina č. 24/2025 Sb. Platná od 11. 2. 2025
- Metodický materiál k zařazování žáků a studentů s potřebou podpory do tělesné výchovy, č.j. 6026/2025-1, verze k 31. 3. 2025
- Veškeré aktualizace dokumentů pro Olomoucký kraj: <http://ppp-olomouc.cz/metodika-prevence/dokumenty-mp/>
- Novelizace školského zákona (zákon č. 267/2025 Sb.), § 120a od 1. 1. 2026

2.2 Cíle preventivního programu školy ve školním roce 2026/2027

Pro školní rok 2026/2027 jsou definovány tyto cíle:

- systematicky vzdělávat školního metodika prevence a další pedagogické pracovníky v netradičních technikách pedagogické preventivní práce s dětmi a mládeží
- pomáhat formovat správné postoje, hodnoty a způsoby chování, rozvíjet osobnost a sociální chování žáků
- soustavně přispívat k utváření zdravého životního stylu a k zavádění etické a právní výchovy
- dát maximální prostor pro rozvoj mimoškolních aktivit žáků, nabízet jim atraktivní způsoby trávení volného času
- rozšířit a posílit význam prevence výskytu rizikového chování včetně zneužívání návykových látek
- dbát na důsledné omlouvání absence žáků a její snižování
- věnovat pozornost rizikovým skupinám žáků
- průběžně sledovat výskyt rizikového chování a uplatňovat různé formy a metody umožňující včasné zachycení ohrožených dětí a mladistvých
- umožnit žákům a jejich rodičům důvěryhodné a dostupné poradenské služby ve škole i ve specializovaných institucích

2.3 Personální zajištění

Za realizaci Preventivního programu školy a za řešení zjištěných projevů rizikového chování zodpovídá **ředitel školy**.

Školní metodik prevence koordinuje přípravu PPŠ, jeho zavádění a realizaci a vyhodnocuje jeho účinnost. Při své práci úzce spolupracuje s třídními učiteli a všemi pedagogickými pracovníky při vyhledávání problémových projevů chování a při preventivní práci s třídními kolektivy, spolupracuje s rodiči žáků, metodikem prevence při pedagogicko-psychologické poradně, krajským školským koordinátorem prevence, případně s dalšími krizovými, poradenskými a preventivními zařízeními.

Třídní učitelé se podílejí na realizaci Preventivního programu především prací s třídním kolektivem – motivují žáky k vytvoření vnitřních pravidel třídy a k jejich důslednému dodržování, ovlivňují vytváření pozitivního sociálního klimatu ve třídě, mají přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí. Spolupracují se školním metodikem prevence a s ostatními členy pedagogického sboru, zajišťují spolupráci školy se zákonnými zástupci nezletilých žáků třídy.

Na začátku školního roku jsou **všichni pedagogičtí pracovníci** seznámeni na pedagogické radě s obsahem PPŠ i jeho 23 přílohami, s Programem pro šikanování (seznámení učitelé stvrzují podpisem do prezenční listiny). Materiály jsou veřejně přístupné na webových stránkách školy, na což jsou upozorněni žáci třídními učiteli na třídnických hodinách a všichni rodiče žáků na třídních schůzkách. Dle potřeby se případné záležitosti projednávají na pedagogické radě.

3. Realizace Preventivního programu školy ve školním roce 2026/2027

3.1 Úkoly Preventivního programu školy

3.1.1 Organizace života školy

- všichni pedagogové soustavně sledují vývojové a individuální potřeby žáků, včas odhalují případné vývojové poruchy a snaží se účinně pomoci v případě jakýchkoli problémů
- zvláštní pozornost věnují učitelé žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, respektují doporučení školského poradenského zařízení k úpravě vyučovacích metod a způsobů hodnocení těchto žáků
- k usnadnění přechodu ze základní školy na střední pomáhá žákům 1. ročníků tradiční několikadenní společný pobyt GO v přírodě, zaměřený na vlastní sebepoznávání, navázání přátelských vztahů mezi žáky i mezi žáky a učiteli. Pobyt přispívá k podpoře zdravého růstu sebevědomí žáků, posiluje jejich pocit odpovědnosti, ale i nezávislosti, může ovlivnit sebepojetí žáka ve smyslu jeho sebepřijetí a sebeúcty, pomáhá překonat problémy spojené s přechodem do nového prostředí a neznámého kolektivu.
- škola maximálně podporuje volnočasové aktivity (kroužek volejbalu a posilovna, individuální jazykové kurzy, vždy dle zájmu žáků a možnosti zabezpečení ze strany školy).
- organizace provozu školy je zajištěna tak, aby byly prostory školy žákům co nejvíce přístupné a žáci nemuseli trávit volný čas (např. čekání na spoj) mimo budovu školy
- snaha o co největší zapojení žáků do života školy (např. podpora při pořádání vánočních akademií, stužkovacích plesů apod.) a do její reprezentace (Scholaris, Den otevřených dveří), podpora zapojení žáků do různých typů soutěží – Má dáti - dal, EKOTÝM, Zaučtvej to, Finanční gramotnost, soutěže v PEK, v grafických disciplínách, SOČ, prezentiáda, Eurorébus, v cizích jazycích, ve sportovních soutěžích aj.).
- hlavní odpovědnost za prosazování zásad PPŠ do života školy nese školní metodik prevence
- realizace akcí - zájezd nejlepších žáků do Vídně, poznávací zájezd Itálie

3.1.2 Vzdělávání a výchova žáků

Otázkami prevence rizikového chování a výchovou ke zdravému životnímu stylu se zabývají žáci **při samotné výuce v jednotlivých vyučovacích předmětech**, např.:

Český jazyk a literatura

- o prokletí básníci – užívání návykových látek
- o literatura přelomu 19. a 20. století – xenofobie
- o „ztracená generace“, expresionismus – náboženský a politický extremismus
- o ruský a francouzský realismus – patologické hráčství, alkoholismus
- o současná literatura – nebezpečí drogových závislostí

Cizí jazyky

- o Žáci se seznamují nejen s reáliemi, ale i s odlišnými kulturami, zvyklostmi, tradicemi v různých zemích, učí se respektu k nim; v tématech se hovoří o problematice užívání návykových látek, alkoholismu, drogách, patologickém hráčství i xenofobii a náboženském a politickém extremismu.

Občanská nauka, Společenská kultura, Právo

- o zdravý životní styl – zneužívání návykových látek, poruchy příjmu potravy, duševní hygiena
- o občan a společnost – extremismus, rasismus, xenofobie, šikana, domácí násilí, CAN syndrom
- o stát a právo – xenofobie, rasismus, šikana, kriminalita, zneužívání dětí
- o světová náboženství – náboženský extremismus, nebezpečí sekt
- o příslušnost k subkulturám

Dějepis

- o charakteristika a historie jednotlivých náboženství – náboženský extremismus, tolerance
- o války – holocaust, rasismus, nacismus, xenofobie, extremismus
- o vývoj postavení žen ve společnosti

Zeměpis

- o geografie obyvatelstva – rasismus a xenofobie
- o regionální geografie – návykové látky, HIV/AIDS

Chemie

- o zneužívání návykových látek, alkoholu, tabáku

Biologie

- o zdravý životní styl, duševní hygiena, předcházení stresu
- o poruchy příjmu potravy
- o dopad kouření, alkoholu, drog, rizikového sexuálního chování na zdraví člověka
- o sebepoškozování, domácí násilí

Tělesná výchova

- o význam tělesných aktivit a sportu pro zdravý životní styl

Informatika

- o nebezpečí kyberšikany, netolismu (závislosti na virtuálních drogách), hazardního hraní

Právo

- o právní odpovědnost občanů při porušování pravidel

Výchovný proces zahrnuje následující úkoly:

- v oblasti vzdělávání prezentují vyučující i svým osobním příkladem zdravý životní styl, působí na občanskou, právní a etickou výchovu žáků a na utváření správných postojů, hodnot a způsobů chování
- učitelé přispívají ke schopnosti zdravé sociální komunikace mezi učiteli a žáky a žáky navzájem, ke zvládnutí stresových situací
- třídní učitelé se snaží co nejvíce stmelit třídní kolektiv a podporovat třídní aktivity, motivují třídu při vytváření vnitřních pravidel společného soužití, dbají na jejich spravedlivé dodržování, podporují rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi studenty třídy
- ve vyučovacích hodinách i mimo ně učitelé vytvářejí příznivé pracovní klima, budují mezi pedagogickými pracovníky a žáky vztah vzájemné spolupráce a důvěry
- získávání žáků pro spolupráci s vedením školy (studentská rada) a upevnění vnitřního života školy (školní časopis, pomoc při organizaci akcí pořádaných školou apod.)

Plánované aktivity

Ročník	Aktivita	Termín
1.	Představení výchovného poradce/školního metodika prevence žákům 1. ročníků, nabídka poradenských služeb, anonymní anketa (alkohol, kouření, drogy, šikana)	1., 7. 9. 2026
	Adaptační pobyt GO - vzájemné seznámení žáků, nastavení pravidel třídy, podpora dobrých vztahů v kolektivu a s TU	1. - 4. 9. 2026
	Představení výchovného poradce/školního metodika prevence	9. 9. 2026

	rodičům žáků 1. ročníků na první schůzce rodičů: - seznámení s nabídkou poradenských služeb školy a ŠPZ - upozornění na materiály VP a Preventivní program školy - seznámení rodičů s výsledky dotazníkového šetření u 1. ročníků	
	Aktuální výzvy spojené s kriminalitou, současné patologické trendy a rizika MP Šumperk, Bc. Adam Vepřek	14. 10. 2026
	Sociálně-patologické jednání ve školním kolektivu (šikana, kyberšikana, stalking, agresivita aj.) I. Kafková Dr. h. c.	24. 11. 2026
	Prevence rizikového sexuálního chování. Infekce HPV virem, možnosti prevence. MUDr. K. Maršálková	duben 2027
	Lyžařský výcvikový kurz DM – spolupráce třídních kolektivů	1. – 5. 2. 2027
2.	Alkohol je droga! (závislost na alkoholu, možnosti léčby, prevence) 13. komnata Petra Harazina - 13. komnata Česká televize (ceskatelevize.cz) Petr Harazin (frontman skupiny Nebe)	20. 10. 2026
	Základy práva – trestní právo a jeho aplikace v praxi. (trestně právní odpovědnost nezletilých a mladistvých, rozdíl přestupku a trestného činu, příklady z praxe) I. Kafková Dr. h. c.	24. 11. 2026
3.	Burza práce a vzdělávání v DK Šumperk	8. 10. 2026
	Trestné činy z nenávisti. (propagace symbolů, homofobie, extrémismus, rasismus apod.) I. Kafková Dr. h. c.	24. 11. 2026
	Beseda s absolventy OA Šumperk, VŠ studium (informace o možnostech studia na VŠ v ČR formou workshopu)	18. 12. 2026
	Sportovní kurz: vodácký/ turistický (spolupráce třídních kolektivů, výchova ke zdravému životnímu stylu a k pohybovým aktivitám)	červen 2027
4.	GAUDEAMUS Brno GAUDEAMUS Praha	říjen 2026 leden 2027
	Aktivní střelec a možnosti ochrany měkkých cílů I. Kafková Dr. h. c.	24. 11. 2026
	Beseda s absolventy OA Šumperk, VŠ studium (informace o možnostech studia na VŠ v ČR formou workshopu)	18. 12. 2026
	Nabídka služeb Úřadu práce pro absolventy SŠ. Informace k možnostem dalšího studia VŠ, VOŠ v ČR i	únor 2027

	v zahraničí. PhDr. Vladimíra Kašparová, Bc. Lucie Navrátilová	
	Duševní zdraví, psychohygiena, zvládání stresu Mgr. O. Kupčík	březen 2027
	Spolupráce s COWORK Šumperk prostřednictvím projektů a workshopů	průběžně 2027

Lze využít i jiné aktivity podle nabídky a aktuální situace.

Jednotlivá témata se mohou kdykoli změnit.

3.1.3 Vzdělávání učitelů

- školní metodik prevence seznámí na pedagogické radě všechny pedagogické i školské pracovníky s obsahem PPŠ a získá je pro jeho realizaci
- průběžně informuje na pedagogické radě o všech aktivitách a o případných pokynech MŠMT
- všichni učitelé se dále sami vzdělávají v zásadách zdravého životního stylu a jsou žákům při jeho prosazování osobním příkladem
- učitelé, kteří ve svých předmětech vyučují témata z oblasti zdravého životního stylu, se zaměří především na metodiku preventivních aktivit
- učitelé se účastní aktivit zajištěných vedením školy, které jsou zaměřeny na prevenci rizikového chování

3.1.4 Spolupráce s rodiči žáků

- úkolem vedení školy a zejména třídních učitelů je zvýšit zájem rodičů o život školy, o úspěchy či problémy dětí, zapojení rodičů do činnosti rady školy
- zvýšit důvěru rodičů v učitele a v jejich snahu o společné řešení případných problémů, společně s rodiči se zasadit o výrazné snížení absence žáků
- informovat rodiče o aktivitách školy, které mohou mít příznivý vliv na vývoj žáků (školní výlety, lyžařské a sportovní kurzy, odborné praxe, jazykové a sportovní soutěže, volnočasové aktivity)
- informovat rodiče o kontaktních místech, na kterých mohou hledat odbornou pomoc
- seznámit rodiče s postupem a opatřeními v případě, že se u jejich dítěte projeví rizikové chování (viz Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28 s účinností k 1. 11. 2010 a jeho 23 příloh zaměřených na oblasti, v nichž dochází ke konkrétním projevům rizikového chování – k dispozici na webu školy www.oa-sumperk.cz).

3.1.5 Uplatňování přiměřených represivních nástrojů

- ve školním řádu je zakotven zákaz kouření a požívání alkoholických nápojů a jiných omamně psychotropních látek, stejně jako jejich přechovávání či distribuce, a to jak ve škole, tak na všech školních akcích
- v případě podezření na **zneužívání návykových látek**, po průkazném zjištění zneužívání návykových látek ve škole a v případě zjištění dealerství drogy se bude postupovat přesně podle pokynu MŠMT (č. j. 20 006/2007-51) - zveřejněno na webu školy
- v případě **řešení šikany** mezi žáky či žáky a učiteli se bude postupovat podle aktualizovaného Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č. j. 21 149/2017) a podle

Programu proti šikanování, zpracovaného pro OA Šumperk výchovnou poradkyní; tento Program proti šikanování je taktéž zveřejněn na webových stránkách školy

- v případě **záškoláctví** (neomluvená absence) se bude postupovat podle Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků ZŠ a SŠ z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č. j. 10 194/2002-14) a podle Metodického doporučení ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování, č.j. 780/2024-1, platného od 5. 2. 2024
- o všech realizovaných krocích a aktivitách PPŠ bude školním metodikem prevence veden v průběhu školního roku písemný záznam. Vyhodnocení účinnosti PPŠ za školní rok bude součástí výroční zprávy školy.

3.2 Vyhodnocení účinnosti Preventivního programu školy ve školním roce 2025/2026 podle jednotlivých oblastí

3.2.1 Oblast poskytování informací týkajících se zdravého životního stylu a rizikového chování u dětí a mládeže

Přednášková činnost

Výchovná poradkyně se představila nastupujícím žákům v 1. ročnících, informovala je o možnosti řešit jakýkoliv problém s třídním učitelem, výchovným poradcem či kterýmkoliv z pedagogů, ke kterému budou mít důvěru. Žáci vyplnili krátký anonymní dotazník ohledně drogové problematiky a vztahových záležitostí v nejbližším okolí žáků, který výchovná poradkyně ve spolupráci s metodikem prevence zpracovala a výsledky předala jednak do jednotlivých tříd, jednak byly využity k informování rodičů žáků 1. ročníků na první společné schůzce v září 2025. Pro 1. ročníky se podařilo v září 2025 s pomocí PPP Šumperk zajistit besedu s Mgr. H. Prejdovou na téma *Jak se efektivně učit od začátku SŠ* včetně doplnění informací pro žáky, jak zvládat stres a úspěšně předcházet školnímu neúspěchu.

Pro žáky 1. ročníků byla určena beseda „*Sociálně patologické jevy ve školním kolektivu*“. Dr. h. c. I. Kafková žáky formou prezentace a rozhovoru seznámila s termíny šikana, kyberšikana a stalking. Specifikovala přestupky a trestné činy, vyplývající z šikany a kyberšikany. Dále žáky seznámila a informovala o právních důsledcích, o trestně právní odpovědnosti nezletilých a mladistvých, o trestních postizích a výchovných opatřeních nezletilých a mladistvých. Na závěr uvedla trefné příklady z praxe.

Pro žákyně 1. ročníků byla připravena přednáška s diskuzní částí na téma *Prevence rizikového sexuálního chování a prevence HPV viru* za účasti MUDr. Kristýny Maršákové.

Pro žáky 2. ročníků byla určena beseda „*Základy práva – trestní právo a jeho aplikace v praxi*“. Dr. h. c. I. Kafková žáky formou besedy a prezentace seznámila se základním právním minimem. Žáci dostali informace o rozdílech přestupku a trestného činu, o nejčastějších přestupcích a činech páchaných nezletilými a mladistvými. Vysvětlili si společně rozdíl mezi pojmy ublížení na zdraví x nutná obrana. A nechyběly opět velice zajímavé příklady z praxe.

V říjnu 2025 přijel do Šumperka přednášet frontman hudební skupiny Nebe pan Petr Harazin. Informoval studenty o záluhostech konzumace alkoholu a náročné cestě zpět ze závislosti (pobyt v léčebně). Na základě své osobní zkušenosti předal studentům 2. ročníků poselství, že alkohol je nebezpečná droga, která dokáže normálního člověka poslat na dno! A cesta zpět je velice náročná a ne každému se to podaří.

Žáci 3. ročníků navštívili 25. 9. 2025 *Burzu práce a vzdělávání v Domě Kultury v Šumperku*. Bylo jim poskytnuto formou stanovišť poradenství při výběru zaměstnání, informace o volných pracovních místech v ČR a EU, dále možnost setkání s personalisty významných regionálních zaměstnavatelů a možnost seznámit se studijními obory na regionálních VOŠ, VŠ, JŠ.

Dále se se žáci tříd 3. A, B zúčastnili v prosinci 2025 besedy vedené Dr. h. c. I. Kafkovou na téma „*Trestné činy z nenávisti*“. Žáci se seznámili s se základním pojmy v rámci tématu, s trestně právní odpovědností v souvislosti s rasismem, extrémismem; s trestně právní odpovědností v souvislosti s propagací symbolů. Byl jim definován rozdíl přestupku a trestného činu; dozvěděli se o zajímavých příkladech z praxe na toto téma.

Pro 3. a 4. ročníky byla uskutečněna 19. 12. 2025 tradiční beseda s *bývalými absolventy OA – nyní studenti VŠ*. Zprostředkovali žákům praktické informace o studiu na VOŠ, VŠ v ČR. Tito „bývalí“ studenti OA (nyní studenti VŠ) zprostředkovali žákům aktuální informace, zodpověděli dotazy ke studiu na VŠ v ČR. Tento typ besedy lze považovat za velice přínosný. Panovala dobrá atmosféra, žáci se aktivně zapojovali do diskuze a dozvěděli se mnoho užitečných informací z „praxe“.

V prosinci 2025 byli žáci 4. A a 4. B součástí skvělého workshopu vedeného Dr. h. c. I. Kafkovou na téma „*Aktivní střelec a ochrana měkkých cílů*“. Žáci si formou osobních ukázek přímo v praxi mohli vyzkoušet modelové situace, spojené s tímto tématem, Dále se seznámili s definicí termínu aktivní střelec, naučili se rozpoznat možnosti nebezpečí, jaký volit správný postup při jeho řešení (útěk, skrýš, boj). Dále se seznámili s postupem, jak v tomto případě komunikovat s policií a o příkladech z praxe. Tento typ besedy je pro žáky velice přínosný, zajímali se aktivně o toto téma, beseda je velice zajímavá a bavila. Proto v tomto typu besed budeme i nadále pokračovat.

Přímo pro žáky 4. ročníků byla určená na jaře 2026 přednáška Úřadu práce v Šumperku, kde žáci dostali informace na téma *Možnosti dalšího studia na VOŠ, VŠ v ČR i v zahraničí + informace o nabídkách služeb ÚP po ukončení studia na SŠ* v podání Ing. Jitky Krejčí.

V předmaturitním období měla obrovský přesah do praktického života žáků 4. ročníku přednáška s diskuzní částí Mgr. Ondřeje Kupčíka na téma Duševní zdraví, psychohygiena a zvládání stresu. Žáci si odnesli užitečné informace a rady od klinického psychologa na téma jak úspěšně zvládnout nejen maturitní období.

3.2.2 Zapojení žáků do různých aktivit

Kladně lze hodnotit seznamovací pobyt žáků prvních ročníků školy. Pod vedením Mgr. Moniky Vavříkové si tým GO (tvoří ho aktuální i bývalí žáci naší školy) připravil pro 59 žáků 1. A

a 1. B 4denní pobyt plný aktivit, netradičních činností a her v prostorách a okolí Penzionu Later v Pustých Žibřidovicích. Pobyt žáky bavil a dle vyjádření vedoucích instruktorů GO jsou žáci 1. ročníků ve většině sportovně založení a nebojí se nových výzev.

Ve všech prostorách školy, za účasti pedagogů, absolventů, i současných žáků školy (podílejících se na organizaci akce nebo v roli vystupujících na školní akademii) proběhla dne 8. 11. 2025 skvělá a vydařená společenská událost Oslavy 80. výročí školy OA. Cca 700 účastníků si zavzpomínalo na školní léta, na čas strávený se svými pedagogy. Nebyla to ale akce jenom o minulosti. Propojily se generace, sdílely se informace a možnosti, kam naši školu do budoucna úspěšně směřovat.

Lyžařský výcvikový kurz pro 1. ročníky (25 – 30. 1. 2026) se podařilo úspěšně zrealizovat v lokalitě Dolní Morava. **Vodácký a sportovní kurz** pro 3. ročníky proběhl za vyhovujícího počasí a v dobré náladě v prvním červnovém termínu 2026 na řece Vltavě.

V průběhu školního roku se s přispěním a zapojením žáků uskutečnilo několik **dalších zajímavých akcí**: Zájezd nejlepších žáků do Bratislavy, Happy Halloween, Pyžamový den, Vánoční akademie, Den svatého Valentýna, výměna rolí učitel – žák apod.

Velikou odezvu mezi žáky měly **exkurze do výrobních podniků** - Dormer Pramet Šumperk s.r.o., O. P. papírny Olšany s.r.o., Miele Uničov., dále návštěva 4. ročníků v PS ČR a v ČNB (**obojí v Praze**).

V tomto školním roce žáci úspěšně reprezentovali školu v **soutěžích různého typu a zaměření**. Např.: Zaúčtuj to, Má dáti – dal., Ekotým, Can you speak English?, Eurorebus. Žáci se pravidelně umísťovali na předních medailových příčkách ve sportovních soutěžích.

3.2.3 Kvalita mezilidských vztahů

Úroveň mezilidských vztahů na škole, přátelská atmosféra, otevřenost a vstřícnost, vzájemné respektování se jsou na škole na velmi dobré úrovni. Studenti mohou vznášet veškeré své připomínky k provoznímu, organizačnímu i personálnímu zajištění chodu školy na pravidelných studentských radách (schůzky zástupců jednotlivých tříd s vedením školy) nebo ve zvláštní schránce pro ředitele školy.

3.2.4 Poradenská činnost

Škola pokračovala v tradičním navázání kontaktů s rodiči. Již v září proběhly schůzky s rodiči žáků 1. ročníků. Kromě seznámení s cílem a obsahem vzdělávání na škole jsou rodiče informováni o Preventivním programu školy a o možnostech řešení rizikového chování žáků (viz Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21 291/2010-28 s účinností k 1. 11. 2010 a jeho 23 příloh – webové stránky školy).

Rodiče dále spolupracují se školou a s třídními učiteli zejména při zajišťování odborných exkurzí a školních výletů, účastní se stužkovacího plesu maturitních ročníků, vděční jsme za jejich sponzorskou činnost.

Výchovná poradkyně úzce spolupracovala se šumperskou pedagogicko-psychologickou poradnou Šumperk, se SPC Schola – Viva Šumperk a SPC Mohelnice, zejména v otázkách inkluze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Na pedagogické radě na začátku školního roku a dále pak průběžně dle potřeby, byly projednány případy žáků, u nichž PPP diagnostikovala speciální vzdělávací potřeby nově i po kontrolních vyšetřeních. Vyučující byli upozorněni na nutnost individuálního přístupu k jejich vzdělávání a k hodnocení jejich výkonů. Ve školských poradenských zařízeních bylo ve školním roce 2025/2026 nově nebo kontrolně vyšetřeno celkem 21 žáků.

Ředitel školy povolil jedné žákyni školy ze závažných zdravotních důvodů studium podle individuálního vzdělávacího plánu.

Žákům ohroženým školním neúspěchem bylo doporučeno snížit absenci ve výuce, zintenzivnit domácí přípravu a zvýšit aktivitu ve vyučovacích hodinách. Dále jim byla připomenuta možnost konzultovat výukové problémy s vyučujícími, využít možnosti individuálního přístupu a doučování.

3.2.5 Řešení rizikového chování

Kázeňská opatření

V 1. pololetí byla udělena **2 napomenutí TU** a to za nerespektování příkazů a pokynů vyučujícího. Dále pak byla udělena **2x důtka TU** (1x za kouření v areálu školy a 1x za nesprávné omlouvání absence).

Celkový počet souhrnné neomluvené absence za 1. pololetí je **0 hodin**.

Typ kázeňských opatření (napomenutí TU, důtka TU) byl řešen opakovanými pohovory dotyčných žáků s TU s cílem připomenout žákům chování a jednání v souladu se školním řádem.

Ve 2. pololetí bylo dohromady uděleno **8 kázeňských trestů (6x napomenutí TU, 1x důtka TU, 1x důtka ŘŠ)**. Opatření byla udělena za opakované pozdní příchody, za nevhodné chování ve výuce, za neplnění pokynů pedagogických pracovníků a za používání mobilního telefonu během výuky. **Důtka ŘŠ** byla udělena za neomluvenou absenci v rozsahu 6 hodin (E. R., 2. B). Celkový počet souhrnné neomluvené absence za 2. pololetí je **6 hodin**.

8 kázeňských opatření (6x napomenutí TU, 1x důtka TU, 1x důtka ŘŠ) byla řešena intenzivními pohovory žáků s TU s cílem připomenout žákům chování a jednání v souladu se školním řádem. Neomluvená absence rozsahu 6 hodin u nezletilé žákyně byla řešena pohovorem žákyně a jejich zákonných zástupců s TU v přítomnosti VP s cílem řádné a pravidelné docházky této žákyně do výuky.

Během školního roku 2025/2026 řešila VP ve spolupráci s TU a ŠMP osobní, výchovné problémy a rizikové chování u několika žáků OA ŠPK. Přínosem v řešení problémových situací byly rozhodně konzultace se žákem + jeho TU (10x), efektivnější variantou byly konzultace VP se žákem, jeho zákonným zástupcem a TU (10x). Výborně lze hodnotit konzultace v rovině VP + žák, kdy žáci potřebovali řešit problémy v rovině osobní, v rámci vzdělávání nebo týkající se SVP. Tyto konzultace probíhaly v rovině osobního jednání, prostřednictvím MStTeams nebo telefonicky dle potřeb a individuálního přístupu k žákům.

Předmětem těchto výše uvedených jednání byly obavy ze selhání žáků v osobní rovině i v rámci třídního kolektivu, obavy ze školního neúspěchu, úzkostné stavy a s další související problémy žáků psychického rázu. Mezi další témata patřila nedostatečná domácí příprava, vysoká absence ve výuce, pozdní příchody do výuky, opakované porušování školního řádu a řešení neomluvené absence.

Oproti loňskému školnímu roku počet udělených kázeňských opatření výrazně nenarostl, ani neklesl. Snížila se ale celková hodnota neomluvené absence – celkem **6 neomluvených hodin** za školní rok 2025/2026. A v souvislosti s neomluvenou absencí byla udělena **pouze 1x důtka ŘŠ**. Oproti loňskému školnímu roku narostl počet udělených pochval – bylo uděleno **celkem 95 pochval TU a 18 pochval ŘŠ** za školní rok 2025/2026. Z tohoto pohledu lze hodnotit realizaci Plánu výchovného poradenství i Preventivního programu školy na Obchodní akademii a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, Šumperk ve školním roce 2025/2026 jako efektivní. Nicméně i nadále je potřeba obezřetnost, důslednost, všestranná komunikace a úzká spolupráce jak s učiteli, tak se žáky a jejich ZZ, s VP, se ŠMP. Je potřeba úzce spolupracovat s odborníky ze školských poradenských zařízení (s klinickými psychology, speciálními pedagogy, s metodiky prevence) a to zejména u žáků v 1. ročnících. Jen tímto způsobem bude možné trend, kdy převažuje kladné chování a jednání žáků nad negativním, dále udržet.

V Šumperku dne 1. září 2026

Zpracovala: Mgr. Hana Stromšíková
výchovný poradce

Zpracoval: Mgr. Vladimír Láník
školní metodik prevence

Souhlasí: Mgr. Ludmila Divišová
ředitelka školy